

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Bevarandeplan för Natura 2000-område

SE0520025 Näverkärr

EU:s medlemsländer bygger upp ett sk. "ekologiskt nätverk" av naturområden som kallas Natura 2000. Livsmiljöerna för vilda djur och växter krymper i snabb takt och många arter hotas av utrotning. Länderna i EU samarbetar därför för att försöka bevara det europeiska växt- och djurlivet. Arbetet grundas på två EU-direktiv, fågeldirektivet och art- och habitatdirektivet.

Natura 2000-områden i Västra Götalands län

I Västra Götalands län finns 406 av regeringen beslutade Natura 2000-områden (t.o.m. år 2004) som sammanlagt har en yta av cirka 240 900 hektar. Avsikten med områdena är att bevara speciella, i EU direktiven bestämda naturtyper och arter. I länet förekommer 54 av dessa naturtyper och 95 djur- och växtarter. Arbetet med att utse områden har pågått sedan EU-inträdet 1995. Naturtyperna kan sammanfattas i följande kategorier och täcker cirka hälften av den totala ytan.

- Berg / hållmark, 3 800 ha
- Odlingssmark / hed, 3 506 ha
- Lövskog, 5 248 ha
- Barrskog, 8 475 ha
- Våtmark / hed, 14 218 ha
- Sötvatten, 21 567 ha
- Sötvatten, Vättern, 60 000 ha
- Hav / kust, 25 304 ha

Bevarandeplanen

Till varje Natura 2000-område ska det finnas en bevarandeplan. Den ger en beskrivning av området och dess naturvärden, vad som kan skada eller påverka naturvärdena samt vad som krävs för att de ska finnas kvar. Planen ska också underlätta vid tillståndsprövningar enligt miljöbalken. Bevarandeplaner utarbetas och fastställs av Länsstyrelsen som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Planen kan dock revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar ändras; den sägs vara ett "*levande dokument*". Det är därför aldrig för sent att bidra med kunskap och synpunkter, kontakta gärna Länsstyrelsen. När bevarandeplanen ändras medför det att den måste fastställas på nytt. Markägare och andra berörda ges då nytt tillfälle att lämna synpunkter om ändringarna är av betydelse.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada Natura 2000-områdenas värden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det gäller även åtgärder utanför Natura 2000-området (regleras av miljöbalken). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som kan påverka naturvärdena i ett område bör man samråda med länsstyrelsen innan man påbörjar en åtgärd. Om det rör sig om en skogsbruksåtgärd ska istället samråd hållas med skogsvårdsstyrelsen innan en åtgärd påbörjas.

Mer information

Länsstyrelsen - www.o.lst.se - Telefon 031-60 50 00 vx. - E-post: natura2000@o.lst.se

Skogsvårdsstyrelsen - www.svo.se - Telefon 033-17 73 30 vx. - E-post: svs@svsvg.svo.se

Naturvårdsverket - www.naturvardsverket.se

Om lagstiftningen som Natura 2000 bygger på

Ett Natura 2000-områdes juridiska status bestäms av flera paragrafer i miljöbalken. Förutom bestämmelser om områdesskydd och tillståndsprövning enligt 7 kap. miljöbalken är Natura 2000-områden även riksintresseområden enligt 4 kap. 1 och 8 §§ i miljöbalken, vilket innebär att Natura 2000-bestämmelserna får en tydlig koppling till en rad andra lagar som rör markanvändning. Bestämmelser som rör miljökonsekvensbeskrivningar (MKB), tillsyn och ersättningsfrågor m.m. i Natura 2000-områden finns även i miljöbalkens kapitel 6:1 och 7, 11:9, 17:3, 19:2, 21:7, 29:4 och 31:4 och 5 kap. MB samt i förordningen om områdesskydd (1998:1252).

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Naturvårdsenheten
Peter Post

BEVARANDEPLAN
Fastställd
2005-08-15

Diarienummer:
511-32392-2005

Sida
3(25)

Enligt sändlista

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0520025 Näverkärr

Kommun: **Lysekil**

Områdets totala areal: **236 ha** *Områdestyp:* **pSCI**

Biogeografisk region: **Kontinental**

Naturtyper och arter som måste bevaras i området:

- 1140 - Ler- och sandbottnar som blottas vid lågvatten
- 1170 - Rev
- 1210 - Annuell vegetation på driftvallar
- 1220 - Perenn vegetation på steniga stränder
- 1230 - Vegetationsklädda havsklippor
- 1330 - Salta strandängar
- 6210 - Kalkgräsmarker (*viktiga orkidélokaler) nedanför trädgränsen
- 6270 - Artrika silikatgräsmarker nedanför trädgränsen*
- 6410 - Fuktängar med blåtåtel eller starr
- 6430 - Högörtssamhällen
- 7230 - Rikkärr
- 8220 - Klippvegetation på silikatrika bergssluttningar
- 8230 - Pionjärvegetation på silikatrika bergytter
- 9070 - Trädklädd betesmark
- 9160 - Näringsrik ek eller ek- avenbokskog
- 9180 - Ädellövskog i branter*
- 9190 - Näringsfattig ekskog
- 1014 - Smalgrynsnäcka

Bevarandesyfte

Syftet med Natura 2000-området är att de naturtyper och arter som finns i området (se förteckningen) ska bevaras långsiktigt. Varje naturtyp och art ska bidra till att upprätthålla s.k. gynnsam bevarandestatus inom sin biogeografiska region. Det här området utgör därför en viktig del i det ekologiska nätverk av områden som Natura 2000 bygger på.

Det främsta bevarandesyftet med området är den för länet unika högvuxna kustädellövskogen med dess exceptionellt rika lavflora. Området med kustlövskog och åker och betesmark

insprängt i dalgångarna mellan bergsryggarna representerar också en ålderdomlig numera ovanlig landskapstyp med högt bevarandevärde. Prioriterade naturtyper är 6210, 6270 och 9180.

Regeringen fattade beslut om att föreslå området till Natura 2000-nätverket i december 1995.

Beskrivning av området

Näverkärr omfattar hela naturreservatet Näverkärr och ligger inom riksintressen för naturvård och friluftsliv. Området omfattas också till stor del av nationella mål med avseende på odlingslandskapet. Näverkärr ligger längst ut på Härnäset omgivet av Åbyfjorden i nordväst och Brofjorden i sydost. Reservatet ligger inom det bohusländska granitområdet och präglas av ett antal bergsryggar som löper i nära nord-sydlig riktning. Större delen av reservatets yta upptas av hällmarkskomplex dominerade av naket berg med lavar och en del mossor. I sprickor och mindre fördjupningar växer en mager hedflora. Mellan bergsryggarna ligger djupt nedskurna sprickdalar med marina avlagringar i form av sand eller lera. Vegetationen i dalgångarna varierar beroende på markförhållanden och historik och utgörs i områdets nordöstra del av åker och vall, omgärdad av gammal lövskog av alm, ask och ek. Många av dalgångarna har tidigare varit betade men är numera bevuxna med lövskog med både ädel- och triviallövträd i olika successionsstadier. I området västra del förekommer ängsmarker och rishedar som hålls öppna genom bete. I områdets södra del övergår flera av dalgångarna i olika typer av ängsmark. Området utnyttjas frekvent för friluftslivet och flera av vikarna i området är populära badplatser.

Utmärkande för området är den gamla kustädellövskogen med en ovanligt rik lavflora vilket bl.a omfattar över 30 sällsynta och hotade skogslavar.

Bevarandemål

Målet för Natura 2000-området är att bevara och utveckla de mycket värdefulla ädellövskogarna i området samt att värna om kustmiljön med dess strandnära- och marina miljöer.

Exempel på uppföljningsbara bevarandemål beskrivs under respektive naturtyp och art. Vilka av dessa mål som kommer att användas i området bestäms när kompletterande inventeringar genomförts. Då kommer även koder som x, y och liknande att ersättas med siffror och arter.

Markägareförhållanden

Privata markägare.

Vad kan påverka negativt

- Området saknar en fullständig skötselplan som tar hänsyn till utpekade naturtyper.
- Föreskrifterna för området täcker ej in potentiella hot mot utpekade naturtyper.
- Vissa naturtyper sträcker sig över Natura 2000-områdets gränser vilket gör det svårt att överblicka vad som gäller för ett objekt.
- Igenväxning av öppna miljöer till följd av svag hävd, upphörande hävd eller nedläggning av åkerbruk.
- Övergödning av områdets grunda havsvikar till följd av näringsläckage från närliggande jordbruksmarker.
- Avverkning eller andra skogsbruksaktiviteter med annat än naturvårdande syfte.
- Terrängkörning som kan orsaka markskador, skador på vattenmiljöer eller förändrad markhydrologi i utpekade naturtyper.
- All form av markavvattning eller annan påverkan på hydrologin i utpekade naturtyper.
- Inväxning av gran i lövskogsdominerade naturtyper.

- Slitage från friluftaktiviteter. Framförallt avses slitage i strandnära naturtyper då flera av vikarna är populära badplatser.
- Hällmarkerna kan skadas av eldning. Risken är stor då området är välbesökt och hållarna tilltalade rast- och grillplatser.

Följande åtgärder regleras av reservatsföreskrifter:

- Uppföra ny byggnad och anordna upplag annat än för jordbrukets behov.
- Sten-, grus-, sand- eller skalgrustäkt.
- Plantering eller sådd av gran och tall.
- Skogsbete.
- Stängsling annat än för jordbrukets behov.
- Anlägga ny väg.
- Anlägga parkeringsplats.
- Framförande av motorfordon.
- Eldning.
- Avverkning och gallring av skogsbestånd.

Se även även beskrivning av negativ påverkan under respektive naturtyp.

Bevarandeåtgärder

Förutom vad som i övrigt gäller enligt miljöbalken och annan miljölagstiftning krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Tillstånd krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för skötseln och förvaltningen av det berörda området (7 kap 28 a § miljöbalken).

Befintligt skydd:

Hela området är skyddat som naturreservat.

Övergripande åtgärder:

- Revidera föreskrifter och skötselplan för området utifrån potentiella hot mot naturtyperna. Området saknar en fullständig skötselplan.
- Planera friluftsliv så att markslitage minimeras, framförallt i strandnära naturtyper.
- Informationsskyltar vid badplatser eller frekvent utnyttjade områden om känsliga naturtyper och "vad man får och inte får göra" i området.
- Översyn av Natura 2000-områdets gränser så att hela och inte delar av naturtypsobjekt inkluderas i Natura 2000-området.
- Inventering och avgränsning av utpekade naturtyper (utförs i basinventeringen).

Skötsel:

- Stora delar av områdets hävdgynnade miljöer håller på att växa igen och förbuskas till följd av svagt bete. Behovet av skötsel i dessa områden omfattar i huvudsak röjning av inväxande träd och buskar samt bibehållen eller utökad betesdrift. En översyn av skötselbehovet i dessa naturtyper i reservatet är önskvärd.

Se även bevarandeåtgärder under respektive naturtyp och art.

Bevarandestatus

Skrivs efter utförd basinventering.

Uppföljning av naturtyper och arter

De i bevarandeplanen angivna målen ska följas upp.

Bevarandemålen följs upp med olika tidsintervall beroende på vilken naturtyp eller art som berörs. Naturtyper som inte kräver skötsel följs upp stickprovsvis med glesa tidsintervall liksom arter som till exempel förekommer på många lokaler eller som inte är hotade i så hög grad. Områden som vid basinventeringen inte konstateras ha gynnsam bevarandestatus följs upp regelbundet tills gynnsam bevarandestatus uppnåts. Samtliga områden ska följas upp om de innehåller arter och naturtyper som är sällsynta, särskilt viktiga för biologisk mångfald eller kräver regelbunden skötsel.

Dokumentation

Fries, M. 1946. Näverkärr - En lövskog i Bohuslänskt kustlandskap av ålderdomlig karaktär. Särtryck ur Föreningens för dendrologi och parkvård årsbok Lustgården 1946.

Hultengren, S., Olsson, K. 1995: Värdefulla odlingslandskap i Göteborgs och Bohus län. Bevarandeprogram för odlingslandskapets natur- och kulturvärden. Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län, rapport 1995:21. ISSN 1104-487X.

Hultengren, S., Olvmo, M. 1991: Ängar och hagar i Lysekils kommun. Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län. ISSN 0280-2538.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län. Områden av riksintresse för naturvård och friluftsliv samt områden med geografiska bestämmelser.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län. 1964: Skötselplan för naturreservatet Näverkärr. Beslut 1964-02-05.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län. 1997: Ädellövskogar i Lysekils kommun. 1997:10.

Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet (National Conservation Plan for the Agricultural Landscape). ISBN 91-620-4815-5

Naturtyper, djur- och växtarter som speciellt måste bevaras i området

1014 Smalgrynsnäcka; *Vertigo angustior*

Beskrivning: Smalgrynsnäcka förekommer i flera habitat. Den kan leva i habitat som rika och tämligen torra ädellövskogar i öppna–halvöppna rasbranter eller blockslutningar och på kalkpåverkade torrbackar och alvarmark. Det är främst i kusttrakter som arten återfinns i sådana torra habitat. I övrigt förekommer arten i kalkkärr, på kalkfuktängar och i öppnare sumpskogar. Detta är de vanligaste habitaterna för inlandsförekomsterna, men även vid kusterna nyttjas våtmarkshabitat. I kalkpåverkade strandbiotoper kan den anträffas helt nära havet. Arten är starkt beroende av kontinuitet och stabila förhållanden i markens förnaskikt. En måttligt intensiv betesdrift eller motsvarande påverkan som upprätthåller solinsläpp och påverkan på fältskikt är fördelaktigt för arten. Marks litaget får dock inte bli alltför stort. Arten sprider sig ytterst långsamt, i storleksordningen med några få meter per år, vilket innebär att den är hänvisad till just det område där den lever. Långdistansspridning sker dock sporadiskt, sannolikt med fåglar. I området förekommer fynd av arten i ädellövskogen på Näverkärddalens östra sida i låg blockslutning nedanför bergstup.

Bevarandemål: Bevarandemål för arterna formuleras senare. ArtDatabanken kommer att lämna anvisningar för hur mål ska formuleras. Bevarandemålen kommer att röra populationsstorlek och arternas livsmiljö.

Negativ påverkan: Se beskrivning av negativ påverkan på områdesnivå.

Bevarandeåtgärder: Se beskrivning av bevarandeåtgärder på områdesnivå.

Bevarandestatus: Formuleras senare.

Uppföljning: Se tills vidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare

1140 Ler- och sandbottnar som blottas vid lågvatten

Beskrivning: Grunda, sandiga och leriga bottnar som delvis blottas vid lågvatten. Dessa bottnar är ofta fria från makrovegetation men med stora mängder blågrönalger (cyanobakterier) och kiselalger. Fintrådiga alger kan förekomma. Naturtypen är viktig för änder och vadarfåglar som söker föda i de grunda bottarna. Habitatet/Naturtypen avgränsas mot andra strandmiljöer vid medelhögvattennivån och den lägsta lågvattennivån avgränsas mot djupare vattenmiljöer. Naturtypens förekomst i området är oklar. Naturtypen är känslig för ökad näringstillförsel och försämrad vattenkvalitet.

<i>Bevarandemål:</i>	<p>Areal</p> <p>-Arealen ler- och sandbottnar ska vara minst x hektar.</p> <p>Struktur och funktion</p> <p>-Halten totalkväve, totalfosfor respektive klorofyll a ska uppfylla minst "God ekologisk status" enligt bedömningsgrunder för kust och hav.</p> <p>-Täckningsgraden av flytande trådalger ökar inte och är <30 % i minst 90 % av vikarna.</p> <p>-Täckningsgraden av vass/säv ska inte öka mer än x (10) %.</p> <p>Typiska arter</p> <p>-Antal häckande par av typiska fågelarter som använder naturtypen vid födosök är konstant eller ökar.</p>
<i>Negativ påverkan:</i>	<p>- Drivande algmattor, oftast bestående av fintrådiga alger. Detta fenomen orsakas av övergödning. Algmattorna har ett antal sekundära effekter som att de ger upphov till syrebrist, utsöndrar giftiga exudater, hindrar fisk att söka föda samt hindrar evertebrater med planktoniska larvstadier att bottenfälla.</p> <p>- Förändrat vattenutbyte.</p> <p>- Utsläpp av olja och kemikalier.</p> <p>Se även beskrivning av negativ påverkan på områdesnivå.</p>
<i>Bevarandeåtgärder:</i>	Se beskrivning av bevarandeåtgärder på områdesnivå.
<i>Bevarandestatus:</i>	Formuleras efter genomförd basinventering.
<i>Uppföljning:</i>	Se tillsvidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

1170 Rev

<i>Beskrivning:</i>	<p>Geologiska och/eller biologiska bildningar som förekommande på hård- eller mjukbottnar. Reven är topografiskt avskiljda genom att de höjer sig över havsbotten i den littorala eller sublittorala zonen. Reven kan bestå av geologiska formationer som block och hållar och/eller biogena bildningar. Revmiljön karaktäriseras av en zonerings av bentiska samhällen av alger och djurarter inklusive konkretioner, skorpbildningar och korallbildningar. Musselbankar ingår i detta habitatår om de har en täckningsgrad över 5-10%. Rev avgränsas mot omkringliggande botten där revbildningen övergår med mer än 50% i mjukbottenytor samt där biogena bildningar understiger 5-10% av täckningsgraden. Naturtypen är bl.a. känslig för slitage.</p>
---------------------	--

<i>Bevarandemål:</i>	<p>Areal</p> <ul style="list-style-type: none"> -Arealen rev ska vara minst x hektar. -Arealen av undergruppen biogena rev ska vara minst y hektar. <p>Struktur och funktion</p> <ul style="list-style-type: none"> -Halten totalkväve, totalfosfor respektive klorofyll a ska uppfylla minst "God ekologisk status" enligt bedömningsgrunder för kust och hav. -I minst 90 % av den totala arealen har bottarna en naturlig struktur och zonerings, ej utsatta för fysisk påverkan. -Minst 95 % av arealen av de biogena reven skall vara fri från fysisk påverkan. <p>Typiska arter</p> <ul style="list-style-type: none"> -Täckningsgraden och djuputbredningen av utvalda makroalger ska bibehållas eller öka i minst 90 % av arealen.
----------------------	--

<i>Negativ påverkan:</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Övergödning, vilket resulterar i minskat siktdjup och därmed påverkar artsammansättningen. Bottnar och fleråriga alger täcks av fintrådiga ettåriga alger. Ökad sedimentation av organiskt material kan ge upphov till syrebrist på bottarna. - Uppförande och drift av vindkraftverk. Fiskar kan påverkas negativt av vibrationer som uppstår nära snurran. Under uppförandestadiet störs botten och uppvirvling av bottensediment kan störa primärproduktionen. Påverkan på fåglarna är ännu okänd, eventuellt kan flyttfåglars navigeringsförmåga störas. - Utsläpp av olja och kemikalier. Närliggande fartygsleder innebär stor risk för oljeutsläpp/läckage. - Fiske med redskap som skadar bottarna och icke selektiva fiskeredskap som hotar den biologiska mångfalden av däggdjur, fåglar, fisk och bottenlevande djur. - Svall från fartyg kan påverka zonerings. <p>Se även beskrivning av negativ påverkan på områdesnivå.</p>
--------------------------	--

<i>Bevarandeåtgärder:</i>	Se beskrivning av bevarandeåtgärder på områdesnivå.
---------------------------	---

<i>Bevarandestatus:</i>	Formuleras efter genomförd basinventering.
-------------------------	--

<i>Uppföljning:</i>	Se tillsviare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.
---------------------	--

1210 Årnuell vegetation på driftvallar

<i>Beskrivning:</i>	<p>Kväverika driftvallar med vegetation av ettåriga växter. Driftvallarna uppkommer genom att tång, vass eller annan vegetation spolats upp och lagrats längs stränderna. Vanliga arter är gåsört, kvickrot, och mållor (<i>Atriplex</i> spp). Vid välhåvade förhållanden förekommer bl.a. marviol och trampört och i ohävdad mljö t.ex. åkertistel. Denna naturtyp är relativt vanlig längs våra kuster. I och med att blåstången försvinner ändras också karaktären på dessa driftvallar. Stora driftvallar av blåstång har blivit sällsynta. Driftvallar bestående av vass och rödalger har blivit vanligare. Rensning av just dessa stränder kan vara positiv. Naturtypens utbredning i området är oklar. Naturtypen är bl.a. känslig för slitage.</p>
---------------------	--

Bevarandemål: Areal
-Antalet vikar med tångvallar ska vara minst x st.

Struktur och funktion
-Arealen tångvallar ska inte minska mer än 20 %.

Typiska arter
-Förekomsten av typiska kärlväxter ska bibehållas eller öka.

Negativ påverkan: - Med blåstångens försvinnande ändras dessa vallars karaktär.
- Oljeutsläpp
- Terrängkörning.
- Slitage och störningar orsakade av det rörliga friluftslivet.
- Städning av stränderna.
- Tångtäkt (i vissa fall).

Se även beskrivning av negativ påverkan på områdesnivå.

Bevarandeåtgärder: Se beskrivning av bevarandeåtgärder på områdesnivå.

Bevarandestatus: Formuleras efter genomförd basinventering.

Uppföljning: Se tillsvi vidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

1220 Perenn vegetation på steniga stränder

Beskrivning: Steniga stränder med flerårig vegetation på de övre delarna av klapperstensstränder. Många olika vegetationstyper finns ovanför den omedelbara strandzonen. I de äldre delarna kan antingen gräs-, ljung- och risvegetation eller en vegetation dominerad av mossor och lavar utvecklas. Naturtypen är vanligen ohävdad. Karaktärsarter är bl.a. strandkål, saltarv, strandråg, strandärt, kvickrot, röllika och strandkvanne. Naturtypens utbredning i området är oklar. Naturtypen är bl.a. känslig för slitage.

Bevarandemål: Areal
-Arealen perenn vegetation på steniga stränder ska vara minst x hektar.

Struktur och funktion
-Täckningsgraden av träd ska understiga x (5) % och busktäckningen ska understiga y (25) %.

-Täckningsgraden av vresros och andra främmande arter ska understiga x (2) m²/ha.

Typiska arter
-Förekomsten av typiska kärlväxter ska bibehållas eller öka.

-Antal häckande par av typiska fågelarter som använder naturtypen vid födosök är konstant eller ökar.

Negativ påverkan: - Övergödning genom ökad pålagring med ruttnande alger.
- Kvävededfall, vilket påverkar artsammansättningen.
- Oljeutsläpp.
- Slitage och störningar orsakade av det rörliga friluftslivet.
- Anläggande av bryggor

Se även beskrivning av negativ påverkan på områdesnivå.

Bevarandeåtgärder: Se beskrivning av bevarandeåtgärder på områdesnivå.

Bevarandestatus: Formuleras efter genomförd basinventering.

Uppföljning: Se tillsvidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

1230 Vegetationsklädda havsklippor

Beskrivning: Havsklippor med gräs- och örtvegetation. De har en varierande vegetationstäckning beroende bl.a på havets påverkan, geologi och geomorfologi. På de mest utsatta klipporna finns vegetationsfria klippavsatser och skrevor på de brantaste delarna närmast havet och gräsbevuxna klippphyllor, branter och sluttningar på de ställen där jord kunnat ackumuleras. Längre inåt landet där klipporna är mer skyddade kan ris, örter och vindpinade träd och buskar etablera sig. Karaktärsarter är trift, marrisp, strandglim, gulkämpar, daggsvingel, kustbaldersbrå och skörbjuggsört. Närmast vattenlinjen återfinns blågrönalgen *Calothrix scopulorum* och skorplavar. Naturtypens utbredning i området är oklar. Naturtypen är bl.a. känslig för slitage.

Bevarandemål: Areal
-Arealen vegetationsklädda havsklippor ska vara minst X hektar.

Struktur och funktion

-Täckningsgraden av träd ska understiga X(5) % och busktäckningen ska understiga Y(25) %.

Typiska arter:

-Förekomsten av typiska kärlväxter ska bibehållas eller öka.

-Antal häckande par av typiska fågelarter som använder naturtypen vid födosök är konstant eller ökar.

Negativ påverkan: - Slitage och störningar orsakade av det rörliga friluftslivet.
- Oljeutsläpp och besinspill från båttrafik.
- Kvävededfall, vilket påverkar artsammansättningen.
- Förekomst av mink vilket påverkar häckfågelfaunan.

Se även beskrivning av negativ påverkan på områdesnivå.

Bevarandeåtgärder: - Övervakning av minkpopulationen. Jakt på mink kan bli aktuellt.

Se även beskrivning av bevarandeåtgärder på områdesnivå.

Bevarandestatus: Formuleras efter genomförd basinventering.

Uppföljning: Se tillsvi vidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

1330 Salta strandängar

Beskrivning: Strandängar och strandbetesmarker påverkade av saltvatten med salinitet vanligen över 1,5%. Dessa är eller har tills nyligen varit präglade av slätter och/eller betesdrift. Karaktäristiskt är inslaget av saltrika fläckar (saltbrännor) som uppstått genom att vattnet från översvämningar avdunstat. Växt- och djursamhällena har speciella anpassningar till hög salthalt. Naturtypen förekommer som smala strandnära bårder på fem delområden i Yttre sköllbergsvik, Smale båg, Bredvik och Karlsvik. Naturtypen är känslig för igenväxning, näringstillförsel och förändrad hydrologi.

Bevarandemål: Areal
-Arealen salta strandängar ska vara minst x(0,59) hektar.

Struktur och funktion

-Minst 95 % av arealen ska vara avbetad varje år vid vegetationsperioden slut.

-Arealen skonor och saltfrätor minskar inte mer än x %.

-Minst 80 % av vattenstranden ska vara s.k. "blå bård", d.v.s. vass/havssäv/rörflen ska inte förekomma på landstranden i täta bestånd (>10 m²).

Typiska arter

-Förekomsten av typiska kärlväxter ska bibehållas eller öka.

-Antal häckande par av typiska fågelarter som använder naturtypen vid födosök är konstant eller ökar.

Negativ påverkan:

- Svag eller upphörd hävd.
- Uppläggande av muddermassor.
- Kväveläckage från angränsande mark eller kvävenedfall, vilket påverkar artsammansättningen.
- Övergödning genom ökad pålagring med ruttnande alger. I äldre tider förekom tångtäkt och därigenom hölls strandområdena fria från större tångvallar/driftvallar.
- Erosion på grund av landsänkning/upphörd sedimentering.
- Överbete. Alltför intensivt betetryck kan påverka den karaktäristiska florans negativt.
- Uppodling och invallningar.

Se även beskrivning av negativ påverkan på områdesnivå.

Bevarandeåtgärder: Se beskrivning av bevarandeåtgärder på områdesnivå.

Bevarandestatus: Formuleras efter genomförd basinventering.

Uppföljning: Se tillsvi vidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

6430 Högörtssamhällen

Beskrivning: Högörtssamhällen på fuktig-våt mark i kanten längs med sjöar och vattendrag där störningar i form av hävd och/eller översvämningar, islossningar etc. förhindrar igenväxning av buskar och träd. Naturtypen omfattar inte kantzoner med för regionen enbart triviala och vanligt förekommande kvävegynnade arter. Naturtypens förekomst i området är oklar. Naturtypen är känslig för igenväxning, näringstillförsel och förändrad hydrologi.

Bevarandemål: Areal
-Arealen högörtssängar ska vara minst x hektar eller öka.

Struktur och funktion
-Minst x hektar ska ha en öppen struktur.

-Krontäckning av träd och buskar får högst öka med x (10) % jämfört med basinventeringen och totalt får täckningsgraden vara max 10 %.

Typiska arter

-Förekomsten av typiska kärlväxter ska bibehållas eller öka. Minst x stycken av de typiska kärlväxterarterna a, b, c etc. ska förekomma i minst y % av provytorna.

-Förekomsten av typiska landmollusker ska bibehållas eller öka. Minst x stycken av de typiska landmolluskararterna a, b, c etc. ska förekomma i minst y % av transekterna.

Negativ påverkan:

- Minskat eller upphört bete leder på sikt till igenväxning av buskar och träd och utarmning av den hävdgynnade floran och faunan.
- Tillskottsutfodring av djur ger indirekt näringstillförsel till marken och missgynnar den konkurrenssvaga floran.
- Användning av avmaskningsmedel som innehåller avermectin är negativ för den dynglevande insektsfaunan.
- Gödslings- och försurningseffekter från nedfall av luftburna föroreningar.

Se även beskrivning av negativ påverkan på områdesnivå.

Bevarandeåtgärder: Se beskrivning av bevarandeåtgärder på områdesnivå.

Bevarandestatus: Formuleras efter genomförd basinventering.

Uppföljning: Se tillsvidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

8230 Pionjärvegetation på silikatrika bergytter

Beskrivning: Tidvis mycket torra, silikatrika bergytter med pionjärvegetation som domineras av fetbladsväxter, mossor och lavar och som i regel är beroende av bete för att behålla sin karaktär. Naturtypen förekommer bl.a. Vid Yttre Sköllbergsvik men finns sannolikt på fler yttor inom reservatet. Naturtypen är känslig för slitage.

<i>Bevarandemål:</i>	<p>Areal</p> <p>-Arealen pionjärvegetation på silkatrika bergytter ska vara minst x hektar.</p> <p>Struktur och funktion</p> <p>-Träd- och busktäckningen ska understiga x (5) %.</p> <p>-Minst 95 % av objekten och arealen ska vara avbetade varje år vid vegetationsperioden slut.</p> <p>Typiska arter</p> <p>-Förekomsten och täckningsgraden av typiska lavar och kärlväxter ska bibehållas eller öka.</p>
<i>Negativ påverkan:</i>	<p>- Igenväxning i markerna runt om.</p> <p>- Gödsling av marken.</p> <p>Se även beskrivning av negativ påverkan på områdesnivå.</p>
<i>Bevarandeåtgärder:</i>	Se beskrivning av bevarandeåtgärder på områdesnivå.
<i>Bevarandestatus:</i>	Formuleras efter genomförd basinventering.
<i>Uppföljning:</i>	Se tillsvidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

9160 Näringsrik ek eller ek- avenbokskog

<i>Beskrivning:</i>	<p>Skog med ek och/eller avenbok på friska, fuktiga jordar. Inslag av andra lövträd kan förekomma. Naturtypen har generellt lång kontinuitet, är rik på epifyter. Områdets lövskogarna är koncentrerade till de nordöstra delarna och ligger till stor del inklämda mellan jordbruksmarkerna och de branta bergsryggarna, men sträcker sig också söderut i dalgångarna söder om Näverkärddalen. Skogarna i området består i huvudsak av ädellövblandskog med alm, ask och ek som dominerande trädslag. Naturtyperna varierar beroende på topografi och lokala markförhållanden. Inslaget av grova lövträd är påtagligt i delar av området och lavfloran är exceptionellt rik framförallt i området benämnt Näverkärr Storeskog. Naturtypens utbredning i området är oklar. Naturtypen är känslig för förändrad hydrologi och bruten kontinuitet.</p>
---------------------	--

<i>Bevarandemål:</i>	<p>Areal</p> <ul style="list-style-type: none"> -Arealen ängsekskog ska vara minst x ha eller öka. <p>Struktur och funktion</p> <ul style="list-style-type: none"> -På minst x (90) % av arealen ska andelen nyckelarter i trädsiktet utgöra minst x (50) % i alla skikt och finnas i minst två skikt, där den undre skikthöjden är högst 1/2 av den övre. -Trädsiktets sammansättning ska vara minst x % av respektive trädslag. -För yngning av nyckelarter i trädsiktet ska nås i minst x (90) % av området. Fördelningen av nyckelarter i olika åldrar eller diameterklasser ska vara x. -Det ska finnas minst x st grova och/eller gamla träd per ha. -Gran högre än x meter får inte finnas i beståndet. Detsamma gäller för trädslag av utländskt ursprung som t.ex. cykomorlönn och ädelgranar. -Det ska finnas minst x m³ död ved per ha. (Relationen död/levande ved ska vara minst 1/5) -Vedartad igenväxningsvegetation högre än 2 m får inte förekomma inom en radie av 2 m från trädkronornas yttergräns vid mer än x % av de spärrkroniga träden. <p>Typiska arter</p> <ul style="list-style-type: none"> -Minst x av de typiska vedsvamparterna ska förekomma i minst x % av provytorna. -Minst x av de typiska lavarerna ska förekomma i minst x % av provytorna. -Minst x av de typiska mossarterna ska förekomma i minst x % av provytorna. -Minst x av de typiska kärlväxterna ska förekomma i minst x % av provytorna.
<i>Negativ påverkan:</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Buskröjning i annat än naturvårdande syfte. - Fragmentering leder till minskad konnektivitet mellan områden, brist på genflöde mellan populationer samt kanteffekter i små objekt. - Invandrande gran och främmande trädslag som t.ex. sykomorlönn. - Läckage av bekämpningsmedel och gödning från omkringliggande jordbruksmarker - Luftföroreningar, främst bilavgaser från angränsande större vägar, kan utarma den känsliga epifytfloran av lavar och svampar. - Ett ökat kvävenedfall kan förändra artsammansättningen i både fältskikt och bland epifyterna. I delar av landet kan även sur nederbörd påverka förutsättningarna för många arter. <p>Se även beskrivning av negativ påverkan på områdesnivå.</p>
<i>Bevarandeåtgärder:</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Röjning av inväxande barrträd och främmande trädslag vart 10:e år. <p>Se även beskrivning av bevarandeåtgärder på områdesnivå.</p>
<i>Bevarandestatus:</i>	Formuleras efter genomförd basinventering.
<i>Uppföljning:</i>	Se tills vidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

9180 Ädellövskog i branter*

Beskrivning: Blandskog med lind, ask, alm och lönn på sluttande marker, exempelvis skredmarker, eller i raviner. Skogstypen förekommer på kalkrika, men ibland även silikatrika jordar. Den omfattar både kalla och fuktiga miljöer med skuggtoleranta arter och torra, varma miljöer som domineras av lind.. Lövskogarna är koncentrerade till områdets nordöstra del och ligger till stor del inklämda mellan jordbruksmarkerna och de branta bergsryggarna, men sträcker sig också söderut i dalgångarna söder om Näverkärrdalen. Skogarna i området består i huvudsak av ädellövblandskog med alm,ask och ek som dominerande trädslag. Naturtyperna varierar beroende på topografi och lokala markförhållanden. Den aktuella naturtypen förekommer främst söder och väster om jordbruksmarken men utbredningen i området är oklar. Naturtypen är känslig för förändrad hydrologi och bruten kontinuitet.

Bevarandemål: Areal
-Arealen brantädellövskog ska vara minst x ha eller öka.

Struktur och funktion
-På minst x (90) % av arealen ska andelen nyckelarter i trädskiktet utgöra minst x (50) % i alla skikt och det ska finnas minst två skikt där det undre skiktets höjd är högst 1/2 av det övre.

-Trädskiktets sammansättning ska vara minst x % av respektive trädslag.

-Föryngring av nyckelarter i trädskiktet ska nås i minst x (90) % av området. Fördelningen av nyckelarter i olika åldrar eller diameterklasser ska vara x.

-Det ska finnas minst x st grova och/eller gamla träd per ha.

-Gran, liksom trädslag av utländskt ursprung får inte förekomma i området.

-Det ska finnas minst x m³ död ved per ha. (Relationen död/levande ved ska vara minst 1/5)

Typiska arter
-Minst x av de typiska vedsvamparterna ska förekomma i minst x % av provytorna.

-Minst x av de typiska lavarerna ska förekomma i minst x % av provytorna.

-Minst x av de typiska mossarterna ska förekomma i minst x % av provytorna.

-Minst x av de typiska kärlväxterna ska förekomma i minst x % av provytorna.

Negativ påverkan:

- Buskröjning i annat än naturvårdande syfte.
- Fragmentering leder till minskad konnektivitet mellan områden, brist på genflöde mellan populationer samt kanteffekter i små objekt.
- Invandrande gran och främmande trädslag som t.ex. sykomorlönn.
- Läckage av bekämpningsmedel och gödning från omkringliggande jordbruksmarker
- Luftföroreningar, främst bilavgaser från angränsande större vägar, kan utarma den känsliga epifytfloran av lavar och svampar.
- Ett ökat kvävenedfall kan förändra artsammansättningen i både fältskikt och bland epifyterna. I delar av landet kan även sur nederbörd påverka förutsättningarna för många arter.

Se även beskrivning av negativ påverkan på områdesnivå.

Bevarandeåtgärder: - Röjning av inväxande barrträd och främmande trädslag vart 10:e år.

Se även beskrivning av bevarandeåtgärder på områdesnivå.

Bevarandestatus: Formuleras efter genomförd basinventering.

Uppföljning: Se tillsvidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

9190 Näringsfattig ekskog

Beskrivning: Ekskogar ofta med inslag av vårtbjörk, rönn och asp på näringsfattiga, ofta sura, sandiga och podsolerade jordar. Markerna är ofta hedartade, s.k. "hedeskog". Ibland är träden senvuxna, låga och knotiga (s.k. krattskog). Buskskiktet är glest, ofta med brakved och rönn. Lövskogarna i området är koncentrerade till de nordöstra delarna och ligger till stor del inklämda mellan jordbruksmarkerna och de branta bergsryggarna, men sträcker sig också söderut i dalgångarna söder om Näverkärrdalen. Skogarna i området består i huvudsak av ädellövblandskog med alm, ask och ek som dominerande trädslag. Naturtyperna varierar beroende på topografi och lokala markförhållanden. Den aktuella naturtypen förekommer främst söder om och i dalgångens västra och norra delar i magrare partier, bl.a. i bergssluttningarna. Den exakta utbredningen i området är oklar. Naturtypen är känslig för förändrad hydrologi och bruten kontinuitet.

Bevarandemål: Areal

-Arealen äldre ekskogar på sura sandiga marker ska vara minst x ha eller öka.

Struktur och funktion

-På minst x (90) % av arealen ska andelen nyckelarter i trädskiktet utgöra minst x (50) % i alla skikt och det ska finnas minst två skikt, där den undre skikthöjden är högst 1/2 av den övre.

-Trädskiktets sammansättning ska vara minst x % av respektive trädslag.

-Förnygring av nyckelarter i trädskiktet ska nås i minst x (90) % av området. Fördelningen av nyckelarter i olika åldrar eller diameterklasser ska vara x.

-Det ska finnas minst x st grova och/eller gamla träd per ha.

-Gran, liksom trädslag av utländskt ursprung får inte förekomma i området.

-Det ska finnas minst x m³ död ved per ha. (Relationen död/levande ved ska vara minst 1/5)

Typiska arter

-Minst x av de typiska vedsvamparterna ska förekomma i minst x % av provytorna.

-Minst x av de typiska lavarerna ska förekomma i minst x % av provytorna.

-Minst x av de typiska mossarterna ska förekomma i minst x % av provytorna.

-Minst x av de typiska kärllväxterna ska förekomma i minst x % av provytorna.

Negativ påverkan: - Fragmentering leder till minskad konnektivitet mellan områden, brist på genflöde mellan populationer samt kanteffekter i små objekt.
- Invandrande gran, bok och främmande trädslag som t.ex. sykomorlön.
- Läckage av bekämpningsmedel och gödning från omkringliggande jordbruksmarker
- Luftföroreningar, främst bilavgaser från angränsande större vägar, kan utarma den känsliga epifytfloran av lavar och svampar.
- Ett ökat kvävenedfall kan förändra artsammansättningen i både fältskikt och bland epifyterna. I delar av landet kan även sur nederbörd påverka förutsättningarna för många arter.

Se även beskrivning av negativ påverkan på områdesnivå.

Bevarandeåtgärder: - Rövning av inväxande bok, barrträd och främmande trädslag vart 10:e år.

Se även beskrivning av bevarandeåtgärder på områdesnivå.

Bevarandestatus: Formuleras efter genomförd basinventering.

Uppföljning: Se tillsvidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

6270 Artrika silikatgräsmarker nedanför trädgränsen*

Beskrivning: Torra till friska gräsmarker i låglandet, ofta med lång kontinuitet av betesdrift. De är mer eller mindre ogödslade och har en artrik vegetation av hävdgynnade kärlväxter och svampar. Vid trädförekomst får trädsiktets krontäckning ej överstiga 25%. I området förekommer betade ängar av denna typ bl.a i väster vid Sköllbergs huvud, som till viss del har förbuskats. Naturtypen förekommer också i söder runt Bredvik. Markerna är hävdade men igenväxning och förbuskning förekommer. Naturtypen är känslig för igenväxning, näringstillförsel och förändrad hydrologi.

<i>Bevarandemål:</i>	<p>Areal</p> <p>-Arealen artrika låglandsgräsmarker ska vara minst x (2,95) hektar eller öka.</p> <p>Struktur och funktion</p> <p>-Minst x hektar ska vara välhävdade varje år vid vegetationsperiodens slut (med "välhävdat" menas som regel att vegetationshöjden i genomsnitt är ca 3 cm på torra-friska marker).</p> <p>-Negativa indikatorarter ska förekomma med mindre än 5 % täckning eller frekvens (negativa indikatorarter är hundkex, brännässla, åkertistel, krusskräppa, örnbräken, samt blommande exemplar av grenrör, hundäxing och hässlebrodd).</p> <p>-Krontäckning av träd och buskar som vuxit upp i ett välhävdat landskap ska vara mellan x och y %. Vedartad igenväxningsvegetation ska inte förekomma (det vill säga träd och buskar som kunnat etablera sig på grund av att hävden blivit för svag).</p> <p>-Antalet hamlade (lövtuktade) träd ska vara minst x stycken.</p> <p>-Antalet grova träd ska vara minst x stycken och antalet ihåliga träd ska vara minst x stycken.</p> <p>Typiska arter</p> <p>-Förekomsten av typiska kärlväxter ska bibehållas eller öka. Minst x stycken av de typiska kärlväxterarterna a, b, c etc. ska förekomma i minst y % av provytorna.</p> <p>-Förekomsten av typiska fjärilsarter och spillningslevande bladhorningar ska bibehållas eller öka. Minst x stycken av arterna a, b, c etc. ska förekomma i minst y % av transekterna.</p>
<i>Negativ påverkan:</i>	<p>Minskat eller upphört bete leder på sikt till igenväxning av buskar och träd och utarmning av den hävdgynnade floran och faunan.</p> <p>- Tillskottsutfodring av ger indirekt näringstillförsel till marken och missgynnar den konkurrenssvaga floran.</p> <p>- Användning av avmaskningsmedel som innehåller avermectin är negativ för den dynglevande insektsfaunan.</p> <p>- Markanvändningsförändring i objektet eller i angränsande områden, exempelvis uppodling.</p> <p>- Gödslings- och försurningseffekter från nedfall av luftburna föroreningar.</p> <p>Se även beskrivning av negativ påverkan på områdesnivå.</p>
<i>Bevarandeåtgärder:</i>	<p>- Vid Sköllbergshuvud behöver betetrycket ökas och vid Bredvik behövs både röjning av buskar och ökat betetryck.</p> <p>Se även beskrivning av bevarandeåtgärder på områdesnivå.</p>
<i>Bevarandestatus:</i>	Formuleras efter genomförd basinventering.
<i>Uppföljning:</i>	Se tillsvidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

8220 Klippvegetation på silikatrika bergssluttningar

Beskrivning: Relativt torftig vegetation på silikatrika bergssluttningar. Förekommer i brantare partier på områdets bergsryggar och hållmarksområden. Naturtypens förekomst och utbredning är dock oklar i området. Naturtypen är känslig för slitage.

Bevarandemål: Areal
-Arealen klippvegetation på silikatrika bergssluttningar ska vara minst x ha.

Struktur och funktion
-Andelen vegetationsfri mark (exkl. skorplavar) ska inte minska mer än x %.

-Träd- och busktäckningen ska understiga x % och ska inte öka mer än y (30) %.

-Bergyta som är obeskyddad av träd under större delen av dagen ska inte minska mer än x (10) %.

Typiska arter
-Förekomsten och täckningsgraden av typiska lavar och kärlväxter ska bibehållas eller öka.

Negativ påverkan: - Slitage från t.ex. friluftsliv.

Se även beskrivning av negativ påverkan på områdesnivå.

Bevarandeåtgärder: - Föreskrifter för klättring eller andra för naturtypen skadliga aktiviteter om naturtypen dokumenteras i området.

Se även beskrivning av bevarandeåtgärder på områdesnivå.

Bevarandestatus: Formuleras efter genomförd basinventering.

Uppföljning: Se tillsviðare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

6410 Fuktängar med blååtätel eller starr

Beskrivning: Fuktängar på jordar med stort inslag av kalk, lera eller torv. I typen ingår såväl hävdade som ohävdade marker. Två undertyper finns: a) Fuktängar på neutrala till alkaliska, kalkrika jordar med ett varierande vatteninnehåll, ofta relativt artrika. Här ingår bl.a. "kalkfuktängen". b) Fuktängar på surare jordar, ibland torvrika, med blååtätel, tåg- och starrarter. Typen varierar beroende på hävd och hävdintensitet. Naturtypen återfinns i området runt, men i huvudsak söder om, Kvarndammen. Naturtypen är känslig för igenväxning, näringstillförsel och förändrad hydrologi.

<i>Bevarandemål:</i>	<p>Areal</p> <p>-Arealen fuktängar med blåttåtel eller starr ska vara minst x(0,9) hektar eller öka.</p> <p>Struktur och funktion</p> <p>-Minst x hektar ska vara välhävdade varje år vid vegetationsperiodens slut (med "välhävdad" menas som regel att vegetationshöjden i genomsnitt är ca 5 cm på fuktiga marker och ca 7 cm på våta marker).</p> <p>-Negativa indikatorarter ska förekomma med mindre än 5 % täckning eller frekvens (negativa indikatorarter är hundkex, brännässla, åkertistel, krusskräppa samt blommande exemplar av grenrör, rörflen och älgört).</p> <p>-Minst x % av vattenstranden ska vara blå bård. Storvuxna igenväxningsindikatorer ska inte förekomma i täta bestånd större än 10 m² (storvuxna igenväxningsindikatorer är vass, rörflen, jättegröe, kaveldun eller sjösäv).</p> <p>-Naturtypen är som regel busk- och trädfri. Krontäckning av träd och buskar ska högst vara x %. Vedartad igenväxningsvegetation ska inte förekomma (det vill säga träd och buskar som kunnat etablera sig på grund av att hävden blivit för svag).</p> <p>-Naturtypen ska ha en ostörd hydrologi. Alla diken med en avvattnade effekt ska vara igenlagda senast år 2030, med undantag för kulturhistoriskt värdefulla diken.</p> <p>Typiska arter</p> <p>-Förekomsten av typiska kärlväxter ska bibehållas eller öka. Minst x stycken av de typiska kärlväxterarterna a, b, c etc. ska förekomma i minst y % av provytorna.</p>
----------------------	--

<i>Negativ påverkan:</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Minskat eller upphört bete leder på sikt till igenväxning av buskar och träd och utarmning av den hävdgynnade floran och faunan. - Tillskottsutfodring av ger indirekt näringstillförsel till marken och missgynnar den konkurrenssvaga floran. - Användning av avmaskningsmedel som innehåller avermectin är negativ för den dynglevande insektsfaunan. - Markanvändningsförändring i objektet eller i angränsande områden, exempelvis uppodling. - Gödslings- och försurningseffekter från nedfall av luftburna föroreningar. <p>Se även beskrivning av negativ påverkan på områdesnivå.</p>
--------------------------	--

<i>Bevarandeåtgärder:</i>	Se beskrivning av bevarandeåtgärder på områdesnivå.
---------------------------	---

<i>Bevarandestatus:</i>	Formuleras efter genomförd basinventering.
-------------------------	--

<i>Uppföljning:</i>	Se tillsvidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.
---------------------	---

6210 Kalkgräsmarker (*viktiga orkidélokaler) nedanför trädgränsen

<i>Beskrivning:</i>	<p>Torra till friska, betespräglade kalkrika gräsmarker ofta med ett mycket stort inslag av örter. Här ingår olika faser av ängshavre-samhällen. Miljöerna är i regel mycket artrika. Ibland kan dessa marker vara viktiga orkidélokaler. Naturtypen ligger i området norr om Karlsvik. Naturtypen är känslig för igenväxning, näringstillförsel och förändrad hydrologi.</p>
---------------------	---

Bevarandemål:

Areal

-Arealen kalkgräsmarker ska vara minst x(0,47) hektar eller öka.

-Arealen orkidérika kalkgräsmarker ska vara minst x hektar eller öka.

Struktur och funktion

-Minst x hektar ska vara väl avbetade varje år vid vegetationsperiodens slut (med ”väl avbetad” menas som regel att vegetationshöjden i genomsnitt är ca 3 cm på torra-friska marker, ca 5 cm på fuktiga marker och ca 7 cm på våta marker).

-De negativa indikatorarterna hundkäs, brännässla, åkertistel, krusskräppa, örnbräken, samt blommande exemplar av grenrör, hundäxing och hässlebrodd ska inte förekomma med mer än 5 % täckning eller frekvens.

-Krontäckning av träd och buskar som vuxit upp i ett välhävdat landskap ska vara högst x %. Vedartad igenväxningsvegetation ska inte förekomma (det vill säga träd och buskar som kunnat etablera sig på grund av att hävden blivit för svag).

-Det ska finnas minst x stycken hamlade träd.

-Det ska finnas minst x stycken grova och x stycken ihåliga lövträd.

Typiska arter

-Förekomsten av typiska kärlväxter ska bibehållas eller öka. Minst x av de typiska kärlväxtsarterna a,b, c etc ska förekomma i minst y% av provytorna.

-Förekomsten av typiska orkidéer ska bibehållas eller öka. Minst x av de typiska orkidéerna a,b, c etc ska förekomma i minst y% av provytorna.

-Förekomsten av typiska fjärilar ska bibehållas eller öka. Minst x av de typiska fjärilsarterna a,b, c etc ska finnas i minst y% av transekterna.

Negativ påverkan:

- Minskat eller upphört bete leder på sikt till igenväxning av buskar och träd och utarmning av den hävdgynnade floran och faunan.
- Tillskottsutfodring av ger indirekt näringstillförsel till marken och missgynnar den konkurrenssvaga floran.
- Användning av avmaskningsmedel som innehåller avermectin är negativ för den dynglevande insektsfaunan.
- Markanvändningsförändring i objektet eller i angränsande områden, exempelvis uppodling.
- Gödslings- och försurningseffekter från nedfall av luftburna föroreningar.

Se även beskrivning av negativ påverkan på områdesnivå.

Bevarandeåtgärder:

Se beskrivning av bevarandeåtgärder på områdesnivå.

Bevarandestatus:

Formuleras efter genomförd basinventering.

Uppföljning:

Se tillsvidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

7230 Rikkärr

Beskrivning:

Öppna eller skogklädda kärr i betydelsen minerotrofa myrar med ständig tillförsel av mineralrikt vatten från omgivningen. pH-värdet är högre än i andra myrtyper, vanligen 6 eller högre. Vegetationen domineras av olika stråväxter och örter. Bottenskiktet byggs upp av s.k. brunmossor eller i vissa fall vitmossor. Många rikkärr, särskilt i södra Sverige har hävdats genom ängsbruk och betesdrift, vilket påverkat vegetationens sammansättning. Många rikkärr som idag inte betas växer därför igen till sumpskog. Naturtypen förekommer i Yttre Sköllbergsvik, Smale Båg och Bredvik. Naturtypen är känslig för igenväxning, näringstillförsel och förändrad hydrologi.

Bevarandemål:

Areal

-Arealen rikkärr ska vara minst x hektar eller öka.

Struktur och funktion

-Täckningsgraden av ristuvor ska inte vara mer x %.

-Vegetationshöjden ska inte vara högre än x cm.

-Utbredningen av fastmattor ska vara minst x % eller öka.

-Utbredningen av mjukmattor ska vara minst x % eller öka.

-Minst x hektar ska vara väl hävdade varje år vid vegetationsperiodens slut (med "väl hävdad" menas som regel att vegetationshöjden i genomsnitt är ca 5 cm på fuktiga marker och ca 7 cm på våta marker).

-Täta bestånd (mer än 50 % täckning) av den negativa indikatorarten vass större än x (100) m²/ha ska inte förekomma.

-Täta bestånd (mer än 50 % täckning) av de negativa indikatorarterna blåtåtel eller älgört större än x (20) m²/ha ska inte förekomma.

-Krontäckning av träd och buskar ska vara mellan 0 och x %.

-Vedartad igenväxningsvegetation ska inte förekomma (med "vedartad igenväxningsvegetation" menas träd och buskar som kunnat etablera sig på grund av att beteshävdan blivit för svag).

-Hela arealen ska ha ostörd hydrologi. Alla diken med avvattande effekt ska vara igenlagda senast år 2030.

Typiska arter

-Förekomsten av typiska kärlväxtsarter bibehålls eller ökar. Minst x av de typiska kärlväxtsarterna a, b, c etc. ska förekomma i minst y % av provytorna i fastmattorna.

-Förekomsten av typiska mossarterna bibehålls eller ökar. Minst x av de typiska mossarterna a, b, c etc. ska förekomma i minst y % av provytorna i fastmattorna.

Negativ påverkan: - Markavvattningsföretag och dämning i naturtypen och i närliggande våtmarks- eller fastmarksmiljöer kan ge en negativ påverkan på habitatet.
. Spridning av till exempel aska och gödningsämnen i habitatet ger drastiska förändringar på vegetationens artsammansättning. Motsvarande spridning av kemiska substanser i habitatets närhet kan också skada habitatet genom luftburen deposition eller genom transport med tillrinnande vatten.
- Vissa av de öppna källkärren med hävdgynnad flora hotas av igenväxning eller är under igenväxning pga av upphörd hävd.
- Intensivt bete med tillhörande tramp kan skada bottenkiktet i främst blöta rikkärr.

Se även beskrivning av negativ påverkan på områdesnivå.

Bevarandeåtgärder: Se beskrivning av bevarandeåtgärder på områdesnivå.

Bevarandestatus: Formuleras efter genomförd basinventering.

Uppföljning: Se tillsvi vidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

9070 Trädklädd betesmark

Beskrivning: Betesmarker bevuxna med träd och buskar med en krontäckning av minst 25%, antingen hagar med ett glest trädskikt av björk, ek eller andra trädslag, eller dungar av skog i en för övrigt öppen hagmark eller betade skogar med kontinuitet på tidigare utmarker. Hagmarker med grova lövträd är speciellt värdefulla eftersom träden i regel är artrika vad gäller lavar, svampar och evertebrater, med ofta flera rödlistade arter. Floran och faunan i övrigt varierar i hög grad beroende på typ av trädklädd betesmark och var i landet den uppträder. Naturtypen är dokumenterad i områdets nordöstra del, öster om jordbruksmarkerna. Naturtypen är känslig för förändrad hydrologi och igenväxning.

<i>Bevarandemål:</i>	<p>Areal</p> <ul style="list-style-type: none"> -Arealen trädklädda betesmarker ska vara minst x ha eller öka. <p>Struktur och funktion</p> <ul style="list-style-type: none"> -Minst x ha ska vara välhävdade varje år vid vegetationsperiodens slut (med ”välhävddad” menas som regel att vegetationshöjden i genomsnitt är ca 3 cm på torra-friska marker och ca 5 cm på fuktiga marker, samt att lövförna aldrig har en täckningsgrad på mer än 5%). -Negativa indikatorarter ska förekomma med mindre än 5% täckning eller frekvens (Negativa indikatorarter är; hundkex, brännässla, åkertistel, krusskräppa, örnbräken, blåbär, lingon samt grenrör och hässlebrodd). -Krontäckning av träd och buskar som vuxit upp i välhävddade landskap ska vara mellan x % och y %. Vedartad igenväxningsvegetation ska inte förekomma (d.v.s. träd och buskar som kunnat etablera sig på grund av att hävden blivit för svag). -Antalet hamlade (lövtuktade) träd ska vara minst x stycken. -I naturtypen ska det finnas minst x stycken grova och x stycken ihåliga lövträd. <p>Typiska arter</p> <ul style="list-style-type: none"> -Förekomsten av typiska kärlväxter ska bibehållas eller öka. Minst x stycken av de typiska kärlväxtarterna a, b, c etc. ska förekomma i minst y % av provytorna. -Förekomsten av typiska lavararter ska bibehållas eller öka. Minst x stycken av de typiska lavararterna a, b, c etc. ska förekomma i minst y % av provytorna.
<i>Negativ påverkan:</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Minskad hävd vilket leder till igenväxning med träd och buskar. - Gödning, samt läckage av bekämpningsmedel och gödning från omkringliggande jordbruksmarker med eutrofiering och utarmning av floran som följd. - Stödutfodring och vinterbete, också med eutrofiering som följd. - Ökat graninslag i lövträdsbärande hagmarker. - Luftföroreningar, främst bilavgaser från angränsande större vägar, kan utarma den känsliga epifytfloran av lavar och svampar som är knutna till gamla grova ekar. - Ett ökat kvävenedfall kan förändra artsammansättningen i fältskiktet. I delar av landet kan även sur nederbörd påverka förutsättningarna för många arter. <p>Se även beskrivning av negativ påverkan på områdesnivå.</p>
<i>Bevarandeåtgärder:</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Gränserna för denna naturtyp gentemot andra skogstyper bör ses över. Naturtypen sträcker sig också norr om Natura 2000-området och avgränsningen av området bör därför ses över. <p>Se även beskrivning av bevarandeåtgärder på områdesnivå.</p>
<i>Bevarandestatus:</i>	Formuleras efter genomförd basinventering.
<i>Uppföljning:</i>	Se tillsvidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.